Додаток 3 до наказу

від 01.09.2025 **№** 164-ОД

Правила поведінки здобувачів освіти в

Криворізькому ліцеї №119 Криворізької міської ради

1. Загальні положення

Відповідно до ст. 20 Закону України «Про загальну середню освіту» учень – це особа, яка навчається і виховується в одному із загальноосвітніх навчальних закладів, зарахування до яких, як правило, здійснюється з 6 років.

Статус учнів як учасників навчально-виховного процесу у загальноосвітніх навчальних закладах, їх права та обов'язки визначаються Законом України «Про освіту», Законом України «Про загальну середню освіту» та іншими нормативно – правовими актами чинного законодавства України.

Відповідно до ст. 53 Закону України «Про освіту» учні як здобувачі освіти мають право на:

- навчання упродовж життя та академічну мобільність;

- індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття освіти, закладів освіти і запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін та рівня їх складності, методів і засобів навчання;

- якісні освітні послуги; справедливе та об'єктивне оцінювання результатів навчання;

- відзначення успіхів у своїй діяльності; свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, наукової і науково-технічної діяльності тощо;

- безпечні та нешкідливі умови навчання, утримання і праці;

-повагу людської гідності;

- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти;

- користування бібліотекою, навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою закладу освіти та послугами його структурних підрозділів у порядку, встановленому закладом освіти відповідно до спеціальних законів;

- доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі та науковій діяльності; - інші необхідні умови для здобуття освіти, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами та із соціально незахищених верств населення.

Учні як здобувачі освіти зобов'язані:

- виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального плану за його наявності), дотримуючись принципу академічної доброчесності, та досягти результатів навчання, передбачених стандартом освіти для відповідного рівня освіти;

- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;

- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;

- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, а також умов Статуту освітнього закладу.

Здобувачі освіти мають також інші права та обов'язки, передбачені законодавством та установчими документами закладу освіти.

Здобувачам освіти забороняється:

- допускати прояви грубості, вульгарності;
- палити у приміщеннях і на території навчального закладу;
- використовувати петарди;
- вживати алкогольні напої, наркотичні та токсичні речовини;
- псувати державне, громадське та особисте майно.

2. Загальні правила поведінки

1. Правила поведінки здобувачів освіти розроблені відповідно до Конституції України, Законів України, постанов та наказів Міністерства освіти і науки України, рішень органів місцевого самоврядування, а також Статуту закладу освіти.

2. Здобувачі освіти зобов'язані прибути до закладу освіти за 15–20 хвилин до початку занять, дотримуватися охайного зовнішнього вигляду, займати визначене робоче місце та підготувати необхідне навчальне приладдя до початку уроку.

3. Забороняється приносити на територію закладу освіти, зберігати, передавати або використовувати будь-яким способом зброю (включно з

холодною), вибухові, вогненебезпечні, токсичні, отруйні, наркотичні, психотропні, одурманюючі речовини, алкогольні напої, тютюнові вироби чи інші заборонені предмети і речовини.

4. Здобувачам освіти забороняється вживання нецензурної лексики, використання образливих, принизливих або непристойних висловлювань і жестів.

5. Здобувачам освіти забороняється залишати приміщення або територію закладу освіти під час навчального процесу без дозволу педагогічного працівника або медичної сестри (за погодженням із батьками чи законними представниками).

6. У разі відсутності на заняттях здобувач освіти зобов'язаний надати класному керівнику письмове пояснення від батьків (законних представників) або довідку з медичної установи про причину пропуску. У випадку відсутності понад три дні — надається обов'язкова медична довідка.

7. Поза межами закладу освіти здобувачі освіти зобов'язані поводитися гідно, не допускати дій, що можуть зашкодити честі, гідності та репутації закладу освіти.

8. Здобувачі освіти зобов'язані дбайливо ставитися до державного, комунального та приватного майна, підтримувати чистоту й порядок у навчальних приміщеннях та на території закладу освіти.

9. Будь-які прояви булінгу (цькування), у тому числі фізичного, психологічного, економічного або сексуального характеру, є неприпустимими як у межах закладу освіти, так і за його межами.

10. Здобувачі освіти зобов'язані виконувати домашні завдання у строки, передбачені навчальними програмами, та в обсязі, визначеному вчителем.

11. Здобувачі освіти повинні приносити на заняття всі необхідні підручники, зошити та письмове приладдя відповідно до розкладу занять.

3. Поведінка здобувачів освіти під час навчальних занять

1. Здобувачі освіти зобов'язані приходити до навчального кабінету не пізніше ніж за 2–3 хвилини до початку уроку, підготувати необхідне навчальне приладдя та зайняти свої робочі місця.

2. Запізнення на уроки без поважних причин не допускається.

3. Під час входу вчителя до класу здобувачі освіти встають і вітають його мовчки. Аналогічно вітаються інші дорослі, які заходять до класу під час уроку (крім лабораторних і практичних занять з фізики та хімії, де це може бути небезпечно).

4. У разі необхідності виходу з навчального приміщення під час уроку здобувач освіти зобов'язаний отримати дозвіл учителя.

5. Для звернення до вчителя (запитання, прохання, відповідь) здобувач освіти піднімає руку і говорить після надання слова.

6. Здобувачі освіти мають право висловлювати власну думку, відстоювати свої погляди та переконання під час обговорення спірних чи неоднозначних питань у коректній і поважній формі.

7. Під час усних відповідей здобувачі освіти повинні висловлюватися чітко, послідовно та зрозуміло.

8. Під час уроку здобувачі освіти можуть користуватися навчальним інвентарем та обладнанням закладу освіти лише з дозволу вчителя. Після завершення уроку вони зобов'язані повернути інвентар у належному стані.

9. Користування гаджетами (мобільними телефонами, планшетами, ноутбуками тощо) під час уроків дозволяється виключно з навчальною метою та за згодою вчителя.

10. Після завершення уроку здобувачі освіти залишають свої робочі місця та виходять із класу лише після дзвінка і дозволу вчителя.

11. Під час дистанційного навчання здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності, вчасно підключатися до занять, використовувати власне ім'я та прізвище, вітатися з учителем та однокласниками, уважно виконувати завдання та дотримуватися правил онлайн-етикету.

12. На уроках фізичної культури здобувачі освіти повинні бути у спортивному одязі та взутті, що відповідають вимогам безпеки. Особи, звільнені від занять за станом здоров'я, зобов'язані бути присутніми у спортивній залі під час проведення уроку.

13. Забороняється здійснювати аудіо- чи відеозапис уроків без попереднього дозволу педагогічного працівника.

4. Поведінка здобувачів освіти до початку, під час перерв і після завершення навчальних занять

1. Під час перерв здобувачі освіти зобов'язані:

- підтримувати чистоту та порядок на своєму робочому місці та в навчальному приміщенні;

- виявляти повагу до педагогічних працівників, батьків, працівників закладу та відвідувачів шляхом привітання при зустрічі;

- утримуватися від використання нецензурних або образливих висловлювань, непристойних жестів, а також від дій, що створюють шум або перешкоджають відпочинку інших осіб.

2. Час перерви є особистим часом здобувача освіти. Його використання здійснюється на власний розсуд, за умови, що це не порушує прав і законних інтересів інших учасників освітнього процесу та не суперечить внутрішньому розпорядку закладу освіти.

3. Під час перерв забороняється:

- бігати сходами, у коридорах, навчальних кабінетах або поблизу віконних отворів;

- проводити ігри з м'ячем чи інші рухливі ігри в приміщеннях, не призначених для цього.

4. Здобувачам освіти забороняється під час перерв вдаватися до будь-яких форм фізичного насильства, штовхати один одного, кидатися предметами, гратися у небезпечні ігри, що можуть призвести до травмування або пошкодження майна.

5. На території закладу освіти та в його приміщеннях категорично забороняється:

- тютюнопаління у будь-яких формах (у тому числі електронні сигарети, вейпи, IQOS тощо);

- вживання алкогольних напоїв, наркотичних, психотропних та одурманюючих речовин.

6. Категорично забороняється самовільно відчиняти вікна, перебувати або сидіти на підвіконнях, а також виконувати інші дії, що можуть становити загрозу життю чи здоров'ю.

7. У разі виникнення конфліктної або небезпечної ситуації, а також у випадку вчинення протиправних дій щодо здобувача освіти, він має право негайно звернутися по допомогу до класного керівника, чергового вчителя або іншого працівника закладу освіти.

5. Поведінка здобувачів освіти в їдальні

1. Під час перебування в їдальні здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися правил культурної поведінки, виявляти ввічливість, охайність та поводитися пристойно.

2. Здобувачі освіти повинні виявляти повагу до працівників їдальні, дотримуватися вимог внутрішнього розпорядку та санітарно-гігієнічних норм під час приймання їжі.

3. Відвідування їдальні здійснюється після закінчення уроків відповідно до встановленого графіка. Під час отримання їжі здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися черги, не створювати тисняви та не порушувати громадський порядок.

4. Під час приймання їжі розмовляти дозволяється спокійним, неголосним тоном, не заважаючи іншим відвідувачам.

5. Після завершення прийому їжі здобувачі освіти самостійно прибирають використаний посуд і столові прилади у визначене для цього місце.

6. Здобувачі освіти зобов'язані дбайливо ставитися до обладнання, меблів, посуду та іншого майна їдальні.

7. Забороняється вхід до приміщення їдальні у верхньому одязі, з наплічниками, портфелями, а також із сторонніми предметами, що можуть забруднити або пошкодити майно їдальні.

6. Рекомендації щодо зовнішнього вигляду здобувачів освіти

1. Здобувачі освіти повинні приходити до закладу освіти у охайному, зручному та стриманому одязі, який відповідає навчальній діяльності та перебуванню в громадських місцях. Бажаним є діловий або повсякденно-акуратний стиль.

2. Одяг має бути чистим, випраним, цілим і відповідати погодним умовам. Він повинен забезпечувати комфорт і не обмежувати рухів під час навчальних занять.

3. Під час уроків фізичної культури здобувачі освіти використовують спортивний одяг та взуття, що відповідають вимогам безпеки і санітарно-гігієнічним нормам.

4. Здобувачам освіти не рекомендується приходити на заняття у надмірно відкритому або неохайному одязі, а також використовувати вбрання чи аксесуари, які можуть заважати навчанню або створювати ризик травмування.

5. Використання косметики та прикрас допускається в межах розумної поміркованості, з урахуванням етичних норм і навчального середовища.

6. Перебування у верхньому одязі в навчальних приміщеннях дозволяється лише за наявності об'єктивних причин (похолодання, відсутність опалення тощо).

7. Під час урочистих або святкових заходів здобувачі освіти з'являються в ох айному, святковому одязі за власним вибором, із дотриманням вимог культури зовнішнього вигляду.

7. Чергування здобувачів освіти у класі та ліцеї

1. Черговий здобувач освіти у класі під час перерви зобов'язаний перевіряти стан навчального кабінету, забезпечувати готовність дошки до проведення наступного уроку, дбати про порядок і чистоту у приміщенні.

2. Черговий здобувач освіти має право звертати увагу однокласників на дотримання правил поведінки, санітарно-гігієнічних вимог та культури робочого місця у навчальному кабінеті.

3. Черговий клас у ліцеї розпочинає виконання своїх обов'язків за 20 хвилин до початку занять. Чергування триває протягом усього робочого дня протягом одного навчального тижня відповідно до затвердженого графіка.

4. Чергові здобувачі освіти зобов'язані надавати допомогу черговому вчителю у здійсненні контролю за дотриманням чистоти, порядку на території ліцею, а також за виконанням усіма здобувачами освіти встановлених правил поведінки.

5. У разі виявлення порушень правил поведінки, санітарного стану або безпеки, черговий здобувач освіти зобов'язаний негайно повідомити про це чергового вчителя або класного керівника.

8. Відповідальність за порушення правил поведінки здобувачів освіти

1. Здобувачі освіти несуть відповідальність за порушення цих Правил, вимог Статуту Криворізького ліцею №119, внутрішнього розпорядку, а також норм чинного законодавства України. Відповідальність настає залежно від характеру та тяжкості вчинку, з урахуванням віку здобувача освіти.

2. До здобувачів освіти можуть застосовуватися виховні та дисциплінарні заходи впливу, передбачені Статутом Ліцею та чинним законодавством України, зокрема:

- усне зауваження або попередження з боку вчителя, класного керівника чи адміністрації;

- письмове зауваження або запис у щоденнику;

- бесіда за участі батьків (законних представників);

- розгляд ситуації на засіданні педагогічної ради, Ради профілактики правопорушень або Ради ліцею;

- застосування інших виховних заходів у межах, визначених законодавством України.

3. Здобувачі освіти віком від 14 до 18 років можуть бути притягнуті до адміністративної відповідальності у випадках, визначених Кодексом України про адміністративні правопорушення (зокрема, за дрібне хуліганство, куріння тютюнових виробів у заборонених місцях, розпивання алкогольних напоїв,

нецензурну лайку в громадських місцях, псування майна тощо). Якщо правопорушення вчиняє особа віком до 14 років, відповідальність за її дії несуть батьки або законні представники (ст. 184 КУпАП).

4. Кримінальна відповідальність настає, як правило, з 16 років, а за окремі злочини (зокрема, крадіжку, умисне пошкодження майна, булінг із тяжкими наслідками, нанесення тілесних ушкоджень, вимагання тощо) — з 14 років (ст. 22 Кримінального кодексу України). У разі вчинення таких дій адміністрація ліцею зобов'язана повідомити правоохоронні органи та батьків (законних представників) здобувача освіти.

5. Здійснення аудіо-, відео- або фотозйомки педагогічних працівників, інших здобувачів освіти чи освітнього процесу без їхньої згоди розглядається як порушення права на приватність та захист персональних даних (Закон України «Про захист персональних даних»). Такі дії можуть спричинити адміністративну або кримінальну відповідальність у випадку поширення матеріалів без дозволу осіб, які на них зображені.

6. За умисне пошкодження або знищення майна ліцею, працівників чи інших здобувачів освіти відповідальність несуть батьки (законні представники) або сам здобувач освіти після досягнення 14-річного віку, згідно зі статтею 1166 Цивільного кодексу України.

7. Будь-які прояви булінгу (цькування) — фізичного, психологічного, економічного чи сексуального характеру — є неприпустимими. За систематичне або тяжке цькування передбачена адміністративна відповідальність (ст. 173-4 КУпАП), а в разі серйозних наслідків — кримінальна відповідальність (ст. 120, 126-1 КК України).

8. Якщо здобувач освіти став учасником або свідком конфлікту, небезпечної чи неправомірної ситуації, він повинен негайно повідомити класного керівника, чергового вчителя, практичного психолога або адміністрацію ліцею.

9. Усі спірні ситуації вирішуються у правовий, толерантний спосіб — через діалог, медіацію або звернення до Ради ліцею, без приниження честі та гідності учасників освітнього процесу.

10. Здобувачі освіти, які сумлінно дотримуються правил поведінки, виявляють культуру спілкування, взаємоповагу, відповідальність і старанність у навчанні, заохочуються подяками, грамотами, записами про відзнаки у характеристику або рекомендаціями для нагородження органами місцевого самоврядування.